

รูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

A MODEL OF INNOVATION MANAGEMENT FOR EXCELLENCE IN GENERAL EDUCATION PRIVATE SCHOOL UNDER THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION

สันติชัย ใจชุ่มชื่น¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ², ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม³

Santichai Jaichumchuen¹, Paradee Anannawee², Charoenwit Sompongtham³

¹นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

²อาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

Received : March 21,2018

Revised : April 26,2018

Accepted : June 6,2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ 1) สร้างรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน 2) ตรวจสอบรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนโดยกลุ่มผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญด้วยการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ มี 50 ประเด็น 2) ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มี 45 ประเด็น 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร มี 45 ประเด็น 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 45 ประเด็น 5) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน มี 45 ประเด็น 6) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม มี 45 ประเด็น และ 7) ด้านการพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดการศึกษา มี 45 ประเด็น โดยในองค์ประกอบแต่ละด้านมีกระบวนการบริหาร

จัดการตามหลักวงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน และ 15 ขั้นตอนย่อย ประกอบด้วย 1) การวางแผน มี 6 ขั้นตอนย่อย 2) การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ มี 4 ขั้นตอนย่อย 3) การตรวจสอบผลการดำเนินงาน มี 2 ขั้นตอนย่อย และ 4) การแก้ไขพัฒนาระบบ มี 3 ขั้นตอนย่อย รวมทั้งหมด 320 ประเด็น

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

คำสำคัญ : รูปแบบ, การบริหารนวัตกรรม, ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ

Abstract

This study aimed to develop and validate the model of innovation management for excellence in general education private schools under The Office of Private Education Commission. The method of this study comprised of two steps; 1) Design the model of innovation management for excellence in general education private schools under The Office of Private Education Commission using Delphi Technique to get results from opinions of seventeen experts; and 2) Validating the model of innovation management for excellence in general education private schools under The Office of Private Education Commission using Focus Group Technique. The statistics used for this study were Percentage, Median, Interquartile Range.

The findings were found that;

1. The model of innovation management for excellence in general education private schools under The Office of Private Education Commission consist of 7 elements: 1) Development of students outcome, with 50 issues; 2) Development of administrators' leadership and good governance, with 45 issues; 3) Development of teachers and staffs, with 45 issues; 4) Development of curriculums and learning activities, with 45 issues; 5) Development of school management, with 45 issues; 6) Development of supporting environment for learning and innovation, with 45 issues; and 7) Development of academic cooperation network, with 45 issues, while each element consist of 4 steps with 15 sub-steps of Quality Cycle process: 1) Plan, with 6 sub-steps; 2) Do, with 4 sub-steps; 3) Check, with 2 sub-steps; and 4) Act, with 3 sub-steps, in total 320 issues.

2. The model of innovation management for excellence in general education private schools under The Office of Private Education Commission validation result was found that this model was suitable and possible for implementation.

Keywords : model, innovation management, excellence in general education private school

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจและสังคมยุค 4.0 มีความจำเป็นที่จะต้องบริหารนวัตกรรมสู่ความสำเร็จและความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สอดคล้องกับประเทศไทยที่จำเป็นต้องก้าวเข้าสู่กระแสใหม่ของการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ การใช้และต่อยอดองค์ความรู้ การให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม [1] โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีจุดมุ่งหมาย คือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเป็นพลวัต ภายใต้สังคมแห่งปัญญา สังคมแห่งการเรียนรู้ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ [2] ภาวะที่ท้าทายแห่งศตวรรษที่ 21 ได้มีข้อเสนอแนะว่ากรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรมียุคประกอบที่สำคัญ คือ วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ และระบบสนับสนุน [3] ลักษณะเด่นของกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การสอนให้น้อย เรียนรู้ให้มาก การไปไกลกว่าสาระวิชา การเรียนรู้ด้วยตัวผู้เรียนโดยตรง การร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน การเรียนรู้ด้วยการทำงานเป็นทีมมากกว่าการเรียนรู้เฉพาะคน และกระบวนการที่คนใหม่แห่งการประเมินผล [4] จากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเข้าสู่ยุคคนวัตกรม สอดคล้องกับแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 9 มาตรา 64 และมาตรา 65 ที่สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบและบุคลากรทางการศึกษา จากความสำคัญของนวัตกรรมดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนานวัตกรรม หรือนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา [5]

สำหรับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศในระดับมาตรฐานโลก ซึ่งมีรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดกรอบแนวคิดด้านการจัดการศึกษาเพื่อผลงานที่เป็นเลิศ Baldrige Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) เพื่อช่วยให้มีการทำความเข้าใจและปรับใช้ในวงการศึกษาเพื่อการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน โดยยึดหลักการดำเนินงานเชิงระบบสู่ความเป็นเลิศและได้มาตรฐานสากล [6] มีค่านิยมหลักและแนวคิดที่เป็นความเชื่อและพฤติกรรมที่ฝังลึกในองค์กรที่มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ภายใต้กรอบการจัดการที่เน้นผลลัพธ์ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการปฏิบัติ การให้ข้อมูลป้อนกลับ และความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรมโดยบูรณาการเข้าไว้ในกาปฏิบัติงานประจำวัน โดยมีระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการช่วยเหลือหนุน จนเกิดผลงานที่โดดเด่น มีคุณภาพยอดเยี่ยมเหนือกว่าธรรมดา สามารถเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่นได้

การศึกษาเอกชนได้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้จัดให้มีการประเมินโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล โดยมีการบริหารด้านการพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการบริหารที่เน้นคุณภาพของความเป็นเลิศ และคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียนในการพัฒนาศักยภาพให้เป็นพลโลกที่สมบูรณ์ [7] จากแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่มาตรฐานสากล เน้นคุณภาพที่มีความเป็นเลิศ ผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยแนวคิดเชิงนวัตกรรม โดยใช้หลักการ แนวคิด วิธีการ หรือสิ่งใหม่ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่เดิม ในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนให้บรรลุเป้าหมายที่ระดับคุณภาพสูงสุด สามารถเป็นต้นแบบที่ดีแก่โรงเรียนอื่นได้ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่พบการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารนวัตกรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ ผู้วิจัยจึงศึกษาและสร้างรูปแบบการบริหารนวัตกรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในวงกว้างต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

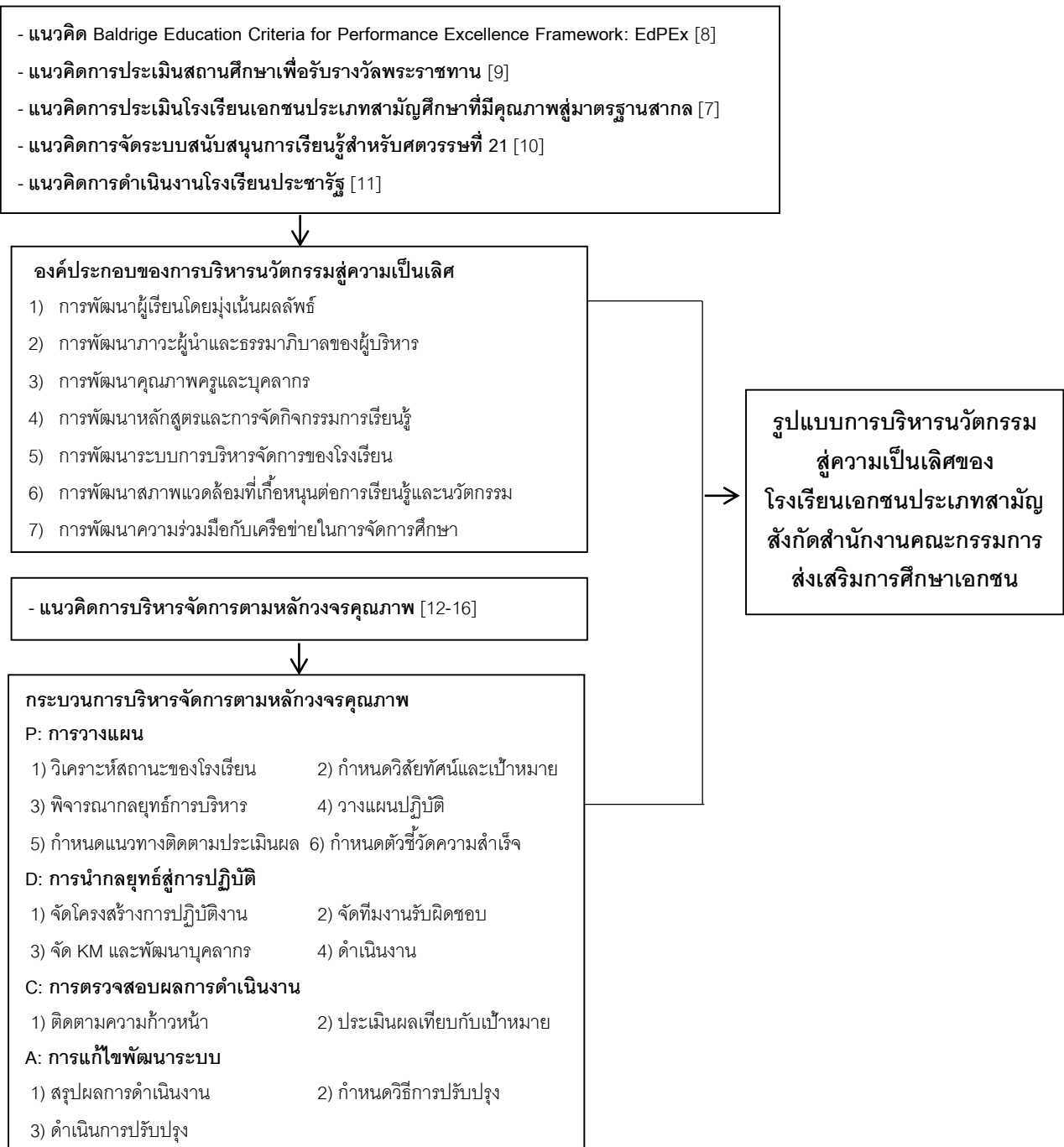
1. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารนวัตกรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารนวัตกรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการสร้งรูปแบบการบริหารนวัตกรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารนวัตกรมสู่ความเป็นเลิศทั้งในและ ต่างประเทศ เพื่อนำมาสังเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารนวัตกรรมการส่งเสริมการศึกษาคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย มืองค์ประกอบด้วย

1. **ผู้ให้ข้อมูลหลัก** ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ที่มีค่าความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดคงที่ [17] ด้วยการเลือกแบบเจาะจง โดยมีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้ 1) เป็นผู้มีความรู้ด้านการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป 2) เป็นผู้มีความรู้และหน้าที่ในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารนวัตกรรมการส่งเสริมการศึกษาคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 3) เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารนวัตกรรมการส่งเสริมการศึกษาคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 5 ปีขึ้นไป 4) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่รับผิดชอบการบริหารนวัตกรรมการส่งเสริมการศึกษาคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และ 5) เป็นผู้มีความรู้หรือผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารนวัตกรรมการส่งเสริมการศึกษาคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 3 ชุด ดังต่อไปนี้

2.1 **แบบสอบถามรอบที่ 1** ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดการวิจัยและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยมีข้อความคำถามการบริหารนวัตกรรมการส่งเสริมการศึกษาคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 7 ด้าน ภายใต้กระบวนการบริหารจัดการตามหลักวงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยจัดทำเป็นแบบสอบถามรอบที่ 1 จำนวน 8 ข้อ โดยแจ้งผู้เชี่ยวชาญทราบล่วงหน้าและจัดส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน

2.2 **แบบสอบถามรอบที่ 2** ผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามในรอบที่ 1 มาจัดเป็นหมวดหมู่วิเคราะห์สังเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ โดยพยายามคงรูปภาษาจำนวนเดิมไว้ จากนั้นจำแนกเป็นรายข้อ หากข้อความใดมีเนื้อความที่ใกล้เคียงกันนำมาไว้ในข้อเดียวกัน แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดของเหตุผลเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม จากนั้นนำแบบสอบถามฉบับที่ 2 จำนวน 320 ข้อ ส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมจำนวน 17 คน

2.3 **แบบสอบถามรอบที่ 3** ผู้วิจัยได้นำคำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามในรอบที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ของแต่ละข้อ โดยคัดเลือกข้อความที่ค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 1.5 ลงมา [18] ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นนำแบบสอบถามรอบที่ 3 จำนวน 320 ข้อ ส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมจำนวน 17 คน โดยระบุค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไว้ในแบบสอบถาม พร้อมทั้งระบุตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญตอบ เพื่อให้ทราบความสอดคล้องระหว่างคำตอบของกลุ่มและคำตอบของตนเอง และให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาทบทวนคำตอบของตนเองอีกครั้งว่าจะเปลี่ยนหรือยืนยันคำตอบเดิมโดยเขียนอธิบายเหตุผลประกอบ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมและตรวจสอบความครบถ้วนแบบสอบถามรอบที่ 3 และนำความคิดเห็นมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์แล้วเลือกข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันตามเกณฑ์ที่กำหนดสรุปเป็นรูปแบบการบริหารนวัตกรรมการส่งเสริมการศึกษาคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารนวัตกรรมการส่งเสริมการศึกษาคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม

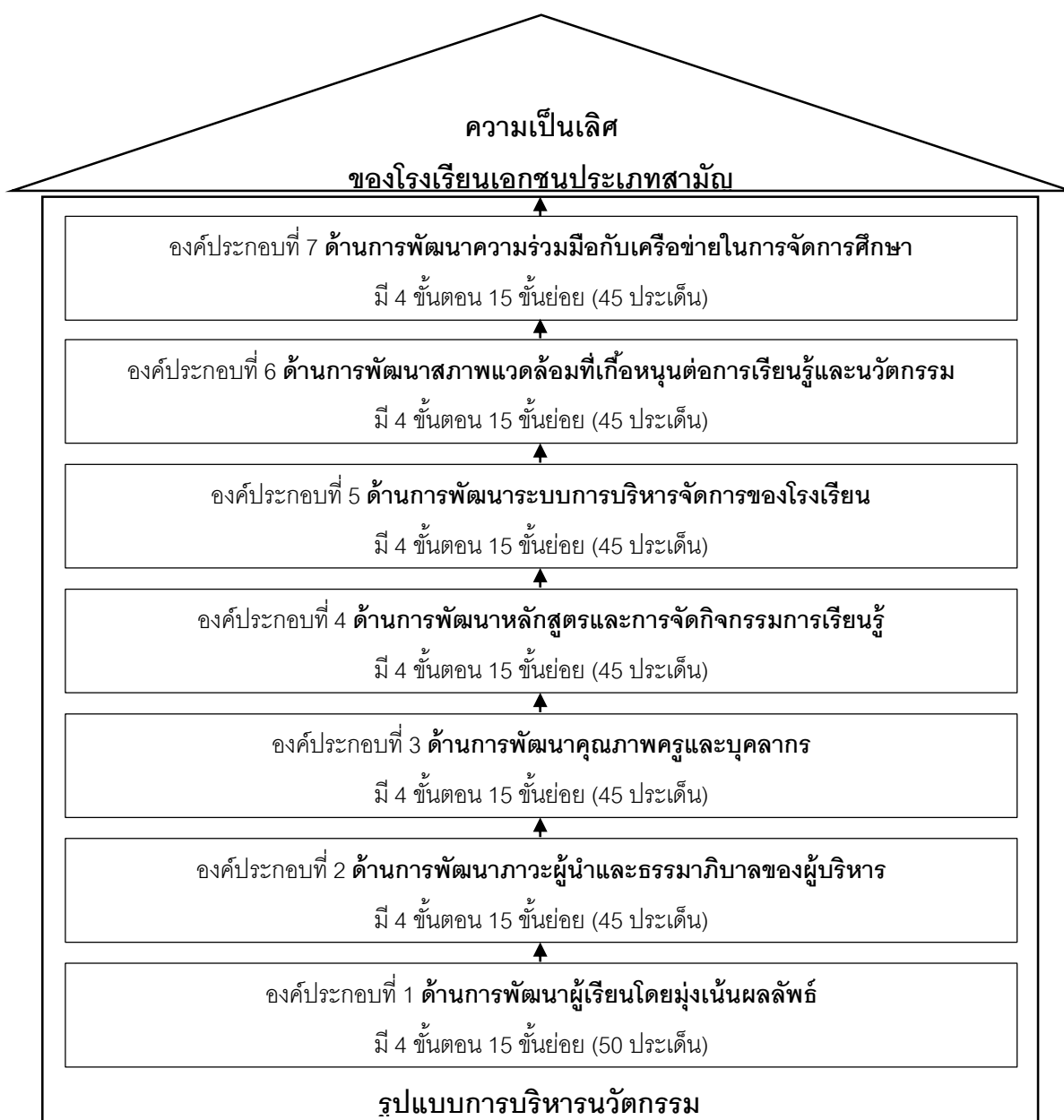
1. **ผู้ให้ข้อมูลหลัก** ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ คณะผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นกลุ่มผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้ 1) เป็นผู้มีความรู้ด้านการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป 2) เป็นผู้มีความรู้และหน้าที่ในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชน

ประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และ3) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 5 ปีขึ้นไป

2. **ประเด็นสนทนากลุ่ม** ผู้วิจัยสรุปแนวทางคำถามไปใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจัดขึ้นเพื่อตรวจสอบรูปแบบ โดยคณะผู้ร่วมสนทนาเป็นกลุ่มผู้บริหาร และครูที่รับผิดชอบการบริหารนวัตกรรมการศึกษาความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ จำนวน 10 คน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยสรุปข้อมูลและนำมาเขียนวิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารนวัตกรรมการศึกษาความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการบริหารนวัตกรรมการศึกษาความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โดยมีองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ มี 50 ประเด็น 2) ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มี 45 ประเด็น 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร มี 45 ประเด็น 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 45 ประเด็น 5) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน มี 45 ประเด็น 6) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม มี 45 ประเด็น และ 7) ด้านการพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดการศึกษา มี 45 ประเด็น รวมทั้งหมด 320 ประเด็น ซึ่งในองค์ประกอบแต่ละด้านมีกระบวนการบริหารจัดการตามหลักวงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน และ 15 ขั้นตอนย่อย ประกอบด้วย 1) การวางแผน มี 6 ขั้นตอนย่อย คือ (1) วิเคราะห์สถานะของโรงเรียน (2) กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย (3) พิจารณากลยุทธ์การบริหาร (4) วางแผนปฏิบัติ (5) กำหนดแนวทางติดตามประเมินผล และ (6) กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ 2) การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ มี 4 ขั้นตอนย่อย คือ (1) จัดโครงสร้างการปฏิบัติงาน (2) จัดทีมงานรับผิดชอบ (3) จัด KM และพัฒนาบุคลากร และ (4) ดำเนินงาน 3) การตรวจสอบผลการดำเนินงาน มี 2 ขั้นตอนย่อย คือ (1) ติดตามความก้าวหน้า และ (2) ประเมินผลเทียบกับเป้าหมาย และ 4) การแก้ไขพัฒนาระบบ มี 3 ขั้นตอนย่อย คือ (1) สรุปผลการดำเนินงาน (2) กำหนดวิธีการปรับปรุง และ (3) ดำเนินการปรับปรุง สามารถสรุปเป็นรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. ผลตรวจสอบรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มเห็นด้วยกับทุกประเด็นของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยเห็นว่ารูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

อภิปรายผล

การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้วิจัยอภิปรายผลตามรายชื่อประกอบทั้ง 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในการมุ่งพัฒนาผลลัพธ์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนสูงสุดด้วยกลยุทธ์ วิธีการ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งควรสอดคล้องกับบริบทปัจจุบันและที่คาดการณ์ในอนาคตของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต การพัฒนาผู้เรียนมีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และผ่านการประชุมระดมความคิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนโดยรักษาอัตลักษณ์ตามจุดเน้นที่แตกต่างกันของแต่ละโรงเรียน มีการติดตามประเมินผล รายงานผล และให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคล กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ผลลัพธ์ของผู้เรียนเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณธรรมจริยธรรม และสุขภาพพลานามัย อีกทั้งจากผลการตรวจสอบรูปแบบโดยคณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการพัฒนาผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา เห็นสมควรให้มีลำดับความสำคัญในการพัฒนาในลำดับแรก โรงเรียนจะต้องระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในการร่วมกันกำหนดผลลัพธ์ของผู้เรียนที่คาดหวัง ซึ่งควรจะสอดคล้องกับปรัชญา ค่านิยมหลัก อัตลักษณ์ และจุดเด่นของโรงเรียนนั้น ๆ โดยใช้นวัตกรรม วิธีการ หรือรูปแบบใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนที่เปลี่ยนไป คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศจำเป็นต้องสร้างผลลัพธ์ของผู้เรียนให้มีความโดดเด่น นอกเหนือจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการแล้ว ยังรวมไปถึงพฤติกรรม คุณธรรมจริยธรรม ทักษะคิด

ค่านิยม สุขภาพพลานามัย ที่หล่อหลอมให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ ทั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2579 [2] แนวคิดการประเมินโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล [7] แนวคิดการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน [9] และมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของศุภลักษณ์ เศรษฐพานิช [19] สุณิสา วิทยานุกอร์น [20] วิภาวดี ชีวะผลาบุรณ์ [21] ตะวัน สือกระแสร [22] และ Fulston Schools [23]

2. ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ผลวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในการพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการเพื่อมุ่งสร้างผลลัพธ์ที่ดีให้กับผู้เรียนไปพร้อมกับภาวะผู้นำเชิงธรรมาภิบาลที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้วิธีการ รูปแบบ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในโรงเรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการทำงานเป็นทีม ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผล และการแก้ไขพัฒนาระบบ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ผู้บริหารจะต้องมีความคิดเชิงบวก เป็นผู้สร้างแรงจูงใจและแรงผลักดันให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์และมีความมุ่งมั่นในการนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่โรงเรียน อีกทั้งจากผลการตรวจสอบรูปแบบโดยคณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหารเป็นหัวใจและกลไกขับเคลื่อนเริ่มแรกในการผลักดันให้ทุกหน่วยภายในโรงเรียนมุ่งพัฒนาผลลัพธ์ของผู้เรียนสู่เป้าหมาย คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหารเป็นสิ่งสะท้อนถึงความสามารถประสพการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และความรู้ความเข้าใจในบริบทของผู้บริหาร ที่มีความรู้สึกของการเป็นเจ้าของ มีความมุ่งมั่นพยายามก้าวไปข้างหน้า รักษาเป้าหมาย มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความเด็ดขาด เด็ดเดี่ยว ไม่ตามกระแส แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเมตตากรุณา ใจกว้างและรับฟังบุคคลรอบข้าง รักษาสมดุลในตนเองและการบริหารงาน มีความพยายามในการพัฒนาผู้ช่วยผู้บริหารให้เข้ามาร่วมเป็นคณะผู้บริหาร อีกทั้งค้นหาปรับเปลี่ยน หรือประยุกต์ใช้วิธีการ รูปแบบ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ภายในโรงเรียน ทั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดของการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน [9] แนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนพระราชรัฐ [11] และมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของสุกัญญา แซ่มซ้อย [5] ชลกร ต้นประภัสร์ [24] กมลทิพย์ ใจดี [25] ธนัฐกานต์ ทองสินเกียรติ [26] วชิร อ่อนอ้าย [27] และ Alvarez [28]

3. ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร ผลวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในการให้ความสำคัญกับการมุ่งพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพโดยเฉพาะการพัฒนาผลลัพธ์ของผู้เรียนซึ่งเป็นหน้าที่หลักโดยตรง ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพ เสริมแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ รวมไปถึงการสร้างบรรยากาศของความร่วมมือในการปฏิบัติงาน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ควรใช้รูปแบบ วิธีการ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการเสริมสร้างและเน้นย้ำในเรื่องของจรรยาบรรณวิชาชีพครูซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นลำดับต้น มีคุณธรรมจริยธรรม ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลรอบข้าง อีกทั้งจากผลการตรวจสอบรูปแบบโดยคณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ครูและบุคลากรเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญในการพัฒนาผลลัพธ์ของผู้เรียนเนื่องจากมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด และสัมผัสกับผู้เรียนโดยตรง คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อคิดไปในทาง

เดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ควรมีรูปแบบ วิธีการ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการสร้างวัฒนธรรมองค์การ ซึ่งจะหล่อหลอมให้ครูมีความเก่ง มีความสุข และมีความมั่นคง โดยอาจใช้หลักการสร้างให้ครูและบุคลากรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of ownership) ทำให้ครูมีความพร้อมในการพัฒนาผลลัพธ์ของผู้เรียนในลำดับต่อไป ทั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการประเมินโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล [7] แนวคิดการจัดระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 [10] และมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ วิภาวดี ชีวะผลาบุญ [21] กมลทิพย์ ใจดี [25] ธันฐกานต์ ทองสินเกียรติ [26] Fulston Schools [23] BULBUL [29] และ Taylor [30]

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในการใช้วิธีการ รูปแบบ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการออกแบบหลักสูตร วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการออกแบบวิธีและรูปแบบของการประเมินผลสัมฤทธิ์ เจตคติ หรือพฤติกรรมของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ คือ การมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย สามารถพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสนองวิสัยทัศน์และจุดเน้นเฉพาะของโรงเรียน อันจะสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งจากผลการตรวจสอบรูปแบบโดยคณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญของครูในการพัฒนาผลลัพธ์ของผู้เรียน ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้จะต้องเกิดจากความเข้าใจที่ตรงกันของทั้งผู้พัฒนาและผู้นำไปใช้ แต่จะดีที่สุดเมื่อ ครูผู้สอนสามารถพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนและนำไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จได้ด้วยตนเอง คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ควรมีวิธีการ รูปแบบ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญา ค่านิยม อัตลักษณ์ และจุดเน้นของโรงเรียนให้มีความโดดเด่น อีกทั้งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ ควรเน้นไปที่กระบวนการตรวจสอบและประเมินผล กับการแก้ไขปรับปรุงระบบเพื่อยืนยันผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งอาจเห็นผลช้าแต่มีความมั่นคง ทั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Baldrige Education Criteria for Performance Excellence Program [8] แนวคิดการจัดระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 [10] และมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ ศุภลักษณ์ เศรษฐพานิช [19] สุนิสา วิทยานุกอร์ณี [20] ตะวัน สี่อกระแสร [22] และ Cozzolino [31]

5. ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน ผลวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในการใช้วิธีการ รูปแบบ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจทางการบริหาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ปรับให้เข้ากับบริบทของที่ตั้ง และขนาดของแต่ละโรงเรียน มีระบบการบริหารภายในโรงเรียนที่ไม่ซับซ้อน เน้นการบริหารในแนวราบมากกว่าแนวตั้ง มีสายการบังคับบัญชาที่สั้นลง อาจผสมผสานให้มีโครงสร้างขนาดเล็กอยู่ในขนาดใหญ่ หรือโครงสร้างแบบ Matrix เพื่อความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ควรจะมีความความยืดหยุ่นและความคล่องตัวของระบบการบริหารทางการเงินและงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความโดดเด่นและความเป็นเลิศให้กับโรงเรียนในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งจากผลการตรวจสอบรูปแบบโดยคณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า

ระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนมีความสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญซึ่งมีลักษณะเป็นนิติบุคคล จึงควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารตามบริบทของแต่ละโรงเรียนด้วยรูปแบบ วิธีการ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ควรีระบบการบริหารจัดการสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างทั่วถึงและเพียงพอในการสร้างผลลัพธ์ที่เป็นเลิศ ทั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 [2] แนวคิดของ Baldrige Education Criteria for Performance Excellence Program [8] แนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนพระราชรัฐ [11] และมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของของ กมลทิพย์ ใจดี [25] อัฐกานต์ ทองสินเกียรติ [26] Yoshida [32] และ Wong-Kam [33]

6. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม ผลวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เสริมด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ จะต้องใส่ใจในการปรับปรุง พัฒนา และหมั่นดูแลรักษาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีการเปลี่ยนแปลง มีสภาพใหม่ สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ด้วยวิธีการ รูปแบบ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี น่าอยู่น่าเรียน และส่งเสริมภาพลักษณ์ให้กับโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง อีกทั้งจากผลการตรวจสอบรูปแบบโดยคณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนไม่จำเป็นต้องหวัดหรือบุคคล มีผลเกื้อหนุนต่อการเรียนรู้และการสร้างสรรค์นวัตกรรม คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ควรจะเน้นให้สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนและห้องเรียนดูสวยงามอยู่ตลอดเวลา ด้วยวิธีการ รูปแบบ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยครูก็มีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมที่สวยงาม และสร้างบรรยากาศให้น่าอยู่น่าเรียน ซึ่งการสร้างบรรยากาศที่ดีสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเป็นสื่อทั้งกับนักเรียนและผู้ปกครอง ทั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดจากรายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณณ์ โครงการวิจัยเรื่องกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 [1] แนวคิดการจัดระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 [10] และมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ วิภาวดี ชีวะผลาบุญ [21] ชลกร ตันประภัสร์ [24] วชิร อ่อนอ้าย [27] BULBUL [29] และ Wong-Kam [33]

7. ด้านการพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดการศึกษา ผลวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียน ครู และนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ควรมีวิธีการ รูปแบบ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายโดยมุ่งเน้นไปในการจัดการศึกษามากกว่าด้านอื่น อีกทั้งจากผลการตรวจสอบรูปแบบโดยคณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เครือข่ายในการจัดการศึกษาสามารถช่วยพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากร รวมไปถึงผลลัพธ์ของผู้เรียนได้จริง คณะผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อคิดไปในทางเดียวกันว่า การบริหารนวัตกรรมในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่มีความเป็นเลิศ ควรมีวิธีการ รูปแบบ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา ควรจะมีความกล้าเข้าไปสร้างเครือข่ายทั้งในประเทศและระดับสากลโดยมุ่งเน้นความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ไม่ใช่เพื่อการแข่งขัน ซึ่งบารมีและประสบการณ์ของผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการสร้างเครือข่าย และความร่วมมือให้เป็นที่

ยอมรับ อันจะส่งผลดีกลับมายังโรงเรียนและผลลัพธ์ของผู้เรียน ทั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการประเมินโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล [7] แนวคิดการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรองวัลพระราชทาน [9] และมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของสุนิสา วิทยานุกรณ์ [20] ตะวัน สือกระแสร [22] Price [34] และ Nelson [35]

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนควรนำรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนไปสู่งานดำเนินงานจริงในการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ

2. สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนควรกำหนดทิศทางการดำเนินงานบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ ให้มีความชัดเจนอย่างต่อเนื่อง เช่น การสนับสนุนให้เกิดความเป็นไปได้ในการดำเนินงานการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ โดยคำนึงถึงขนาด ระดับขั้นที่เปิดสอน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรมุ่งพัฒนาผลลัพธ์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนสูงสุด มีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และผ่านการประชุมระดมความคิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน โดยรักษาอัตลักษณ์ตามจุดเน้นที่แตกต่างกันของแต่ละโรงเรียน ด้วยวิธีการ รูปแบบ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการติดตามประเมินผล รายงานผล และให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคล มุ่งสร้างผลลัพธ์ของผู้เรียนให้มีความโดดเด่น นอกเหนือจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ยังรวมถึงพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม ทักษะคิด ค่านิยม สุขภาพพลานามัย ที่หล่อหลอมให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2. ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรมุ่งพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ไปพร้อมกับภาวะผู้นำเชิงธรรมาภิบาลที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการทำงานเป็นทีมในทุกกระบวนการ มีความรู้สึกของการเป็นเจ้าของ มีความมุ่งมั่น ก้าวไปข้างหน้า รักษาเป้าหมาย เป็นตัวของตัวเอง มีความเด็ดขาดเด็ดเดี่ยว แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเมตตากรุณา ใจกว้างและรับฟังบุคคลรอบข้าง มีความพยายามในการพัฒนาผู้ช่วยผู้บริหารให้เข้ามาร่วมเป็นคณะผู้บริหาร อีกทั้งค้นหา ปรับเปลี่ยน หรือประยุกต์วิธีการ รูปแบบ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้

3. ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรให้ความสำคัญกับการมุ่งพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพโดยเฉพาะการพัฒนาผลลัพธ์ของผู้เรียน ผ่านรูปแบบ วิธีการ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการอบรมพัฒนาศักยภาพ เสริมแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ รวมไปถึงการสร้างบรรยากาศของความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ควรมีการเสริมสร้างและเน้นย้ำในเรื่องของจรรยาบรรณวิชาชีพครู อีกทั้งควรสร้างวัฒนธรรมองค์การในการหล่อหลอมให้ครูมีความเก่ง มีความสุข และมีความ

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการออกแบบหลักสูตร วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการออกแบบวิธีและรูปแบบของการประเมินผลสัมฤทธิ์ เจตคติ หรือพฤติกรรมของผู้เรียน โดยใช้วิธีรูปแบบ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 มีหลักสูตร

สถานศึกษาที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย สามารถพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสนองวิสัยทัศน์และจุดเน้นเฉพาะของโรงเรียน

5. ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของโรงเรียน โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรใช้วิธี รูปแบบ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจทางการบริหาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ปรับให้เข้ากับบริบทของที่ตั้ง และขนาดของแต่ละโรงเรียน มีระบบการบริหารภายในโรงเรียนที่ไม่ซับซ้อน อีกทั้งควรจะมีมีความยืดหยุ่นและความคล่องตัวของระบบการบริหารทางการเงินและงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความโดดเด่นและความเป็นเลิศในการพัฒนาโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อ การเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เสริมด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ด้วยวิธี รูปแบบ หรือ นวัตกรรมใหม่ ๆ ใส่ใจในการปรับปรุง พัฒนา และหมั่นดูแลรักษาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีการเปลี่ยนแปลง มีสภาพใหม่ สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเป็นสื่อกลาง ทั้งกับนักเรียนและผู้ปกครอง

7. ด้านการพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดการศึกษา โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายโดยมุ่งเน้นไปในด้านการจัดการศึกษา ควรมีวิธีการ รูปแบบ นวัตกรรมใหม่ ๆ และมีความกล้าเข้าไปสร้างเครือข่ายทั้งในประเทศและระดับสากล โดยมุ่งเน้นความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ไม่ใช่เพื่อการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนไปใช้ในโรงเรียนที่เป็นประเภทหรือสังกัดอื่น โดยมุ่งเน้นการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ

2. ควรมีการวิจัยรูปแบบการบริหารนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในลักษณะเฉพาะเจาะจง เช่น โรงเรียนเอกชนคาทอลิก โรงเรียนเอกชนเจ้าของเดี่ยว โรงเรียนเอกชนรูปแบบบริษัท เป็นต้น เพื่อสร้างรูปแบบเฉพาะที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญแต่ละแบบ

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณณ์ โครงการวิจัยเรื่องการกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- [2] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- [3] Partnership for 21st Century Skills. (2008). *21st Century Skills, Education & Competitiveness: A resource and policy guide.* Tucson, Arizona.
- [4] วิจารย์ พานิช. (2554). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- [5] สุกัญญา แซ่ม้อย. (2555). แนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.

- วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 26(2), 117-128.
- [6] สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. (2558). *เกณฑ์การศึกษาเพื่อการดำเนินคุณภาพที่เป็นเลิศ ฉบับปี 2558-2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา.
- [7] สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2557). *คู่มือการประเมินโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- [8] Baldrige Performance Excellence Program. (2013). *2013–2014 Education Criteria for Performance Excellence*. Gaithersburg, MD: U.S. Department of Commerce, NIST. <http://www.nist.gov/baldrige>.
- [9] สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2550). *คู่มือประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน: ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [10] สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2557). *แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [11] กระทรวงศึกษาธิการ. (2559, 3 มีนาคม). *โครงการสานพลังประชารัฐ ด้านการศึกษาและการพัฒนาผู้นำ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวง. เอกสารประกอบโครงการ.
- [12] Deming, W. E. (2000). *Out of the crisis*. Cambridge: MIT Press.
- [13] Hitoshi, K. (2009). *Management by quality (2nd rev. ed.)*. Madras: Productivity and Quality Publishing Private Limited.
- [14] สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- [15] จำรัส นองมาก. (2544). *ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชันพรีนติ้ง.
- [16] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- [17] Macmillan, T. T. (1971, May 3). The Delphi technique. *Paper presented at the annual meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Research and Development*. California: Santa Barbara City Schools.
- [18] จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2546). การปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 32(1), 1-19.
- [19] ศุภลักษณ์ เศษระพานิช. (2550). *การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน*. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [20] สุนิสา วิทยานุกรณ์. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชน*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [21] วิภาวดี ชีวะผลาบุญณ์. (2553). *รูปแบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีสคัย.

- [22] ตะวัน สี่กระแสร. (2556). *ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- [23] Fulston Schools. (n.d.). *Excellence model*. Retrieved 12 August, 2012, from: <http://www.fulstonschool.org/dept/prodev/leadership/model.shtm>.
- [24] ชลกร ต้นประกัสร์. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [25] กมลทิพย์ ใจดี. (2556). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [26] ธนฐกานต์ ทองสินเกียรติ. (2556). *เกณฑ์ปกติมาตรฐานการพัฒนาสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [27] วชิณ อ่อนอ้าย. (2557). *รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม*. ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- [28] Alvarez, C. C. (2010). *Principal leadership: Factors sustaining successful school innovation*. Doctoral Dissertation, Educational and Organizational Leadership, University of Pennsylvania.
- [29] BULBUL, T. (2012). Developing a scale for innovation management at schools: A study of validity and reliability. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(1), 168-174.
- [30] Taylor, M. E. (2010). *Teaching efficacy, innovation, school culture and teacher risk taking*. Doctoral Dissertation, College of Education and Human Development, University of Louisville.
- [31] Cozzolino, M. (2014). *Global education, accountability, and 21st century skills: a case of curriculum innovation*. Doctoral Dissertation, Faculty of the School of Education, University of Pittsburg.
- [32] Yoshida, K. (1994). The Deming approach to education: A comparative study of the USA and Japan. *The International Journal of Educational Management*, 8(5), 29-40.
- [33] Wong-Kam, J. C. W. N. (2002). *Creating a climate for innovation in education: reframing structure, culture, and leadership practices*. Doctoral Dissertation, Faculty of the USC Rossier School of Education, University of Southern California.
- [34] Price, H. E. (2011). *School networks as social resources: The relationship of school resources and school community to school effectiveness*. Doctoral Dissertation, Graduate School of Sociology, University of Notre Dame.
- [35] Nelson, J. M. (2011). *The role of organizational learning and social networks in school improvement: A case study of corrective action schools*. Doctoral Dissertation, Educational Leadership, University of California, California State University.